

Mercats de Barcelona

PROJECTE DE REMODELACIÓ
DEL MERCAT DE SANTS

17 de juny de 2008

ANTECEDENTS I HISTÒRIA

El mercat de Sants, situat dins el barri del mateix nom, al Districte de Sants-Montjuïc, és un dels mercats emblemàtics de la xarxa de Mercats de Barcelona. Va ser construït per l'arquitecte Falqués i Urpí i inaugurat el 1913. D'estil modernista, té l'estructura vertical de fàbrica, de maó ceràmic, tancament d'obra vista, teulada resolta amb encavallades de ferro i xapa ondulada de fibrociment com a cobertura i va trigar vint-i-un anys a construir-se. La façana és de maó amb aplacats de ceràmica.

En les darreres dècades, les successives crisis del comerç alimentari han deixat la seva empremta al mercat, que en canvi no ha afrontat intervencions importants de modernització. Així, en el moment actual, el nombre d'establiments tancats són un indicador de la necessitat d'una actuació que reconduïxi la situació, aprofitant per actualitzar tant física com comercialment aquest equipament per continuar sent la principal referència comercial d'alimentació en aquest barri.

En l'entorn immediat del mercat està en marxa una intervenció urbanística important, relacionada amb l'entrada del tren d'alta velocitat a través de la xarxa de vies que actualment es situa a la part posterior del mercat. El plantejament futur pretén cobrir les vies i permetre una millora de l'accessibilitat dels habitants de l'altra banda de les vies.

El mercat forma part d'un barri amb llarga tradició comercial, i que va impulsar un dels eixos comercials pioners de la Ciutat, agrupat entorn a la carretera de Sants, de gran dinamisme. El mercat de Sants no pot quedar darrera d'aquest impuls, pel que podem considerar la seva remodelació com a prioritària per al seu futur.

Aprovació del procés de reforma del Mercat de Sants

L'assemblea de comerciants del Mercat de Sants va aprovar el 5 de març de 2008 per una amplíssima majoria del 94% donar llum verd a l'inici del procés de reforma del mercat que proposa l'Institut Municipal de Mercats (IMMB).

La remodelació del Mercat de Sants està inclosa al Programa d'Actuació Municipal 2008-2011. Durant aquest mandat, l'Ajuntament de Barcelona s'ha fixat com a objectiu finalitzar les remodelacions integrals dels mercats de la Llibertat i Les Corts i iniciar les dels mercats de Sant Antoni, El Ninot, Sants, El Guinardó, El Bon Pastor i Provençals, La Guineueta i La Vall d'Hebron.

DESCRIPCIÓ GENERAL DEL PROJECTE DE REMODELACIÓ DEL MERCATS DE SANTS

El projecte de remodelació del mercat de Sants ha estat adjudicat en concurs públic a l'estudi d'arquitectura PB2, dirigit per l'arquitecte Josep Llobet i Bach.

Principals actuacions físiques

- Enderroc de l'actual planta de vendes.
- Excavació de nova planta -1 i construcció de nous magatzems, habilitació d'un espai per a la recollida de brossa, àrea de càrrega i descàrrega i aparcament de vehicles comercials i altres serveis.
- Excavació de planta -2 destinada a aparcament per a clients.
- Reparació integral de la coberta i desguassos pluvials.
- Rehabilitació integral de les façanes i paviment del mercat.
- Actualització de les instal·lacions elèctrica, d'aigua, telefònica, il·luminació, megafonia i antiincendis.
- Dotar al mercat d'aire condicionat d'aire.
- Instal·lacions per introduir l'ús de les noves tecnologies: Compra on-line, pagament amb targeta, , informatització dels serveis.
- Reordenació de la sala de vendes, resultant de la corresponent reducció d'oferta excedent, ampliació de passadissos, millora dels accessos i incorporació de nova oferta.
- Adequació de nous espais per a la introducció de noves ofertes comercials.
- Construcció de l'àrea d'oficines i espais polivalents.

La importància i volum de les actuacions previstes són clarament incompatibles amb el manteniment de l'activitat comercial. Això fa imprescindible la construcció d'un **mercat provisional** que funcionarà durant el període que durin les obres de condicionament del nou mercat, i que estarà situada a la Rambla de Badal.

En cap moment, per tant, queda aturada l'activitat comercial¹

¹ El Mercat de Sants va tenir durant 2007 un total de 1.200.000 visites

Principals actuacions comercials

Establiment d'un nou equilibri entre oferta i demanda que garanteixi la viabilitat econòmica i comercial dels negocis orientats al producte fresc.

Aquesta proposta final de mix comercial que es planteja és el resultat de la conjunció de diferents variables: dades demogràfiques, renda disponible, competència a la zona d'influència, etc. Atenent a tot l'anterior i a la incorporació de noves tipologies d'oferta comercial, es preveu una reducció d'establiments tradicionals de producte fresc, amb l'objectiu de garantir la seva competitivitat.

Es mantindran entre el 65% i el 70% dels 109 establiments actuals de comestible i els 37 de no comestible.

Introducció d'un autoservei de mitjana superfície, orientat tant al producte alimentari com a bens QNA (quotidià no alimentari).

Caldrà dimensionar suficientment aquest establiment (1.299 m²) i dotar-lo del més ampli ventall de productes i formes de comercialització, per tal que pugui exercir la funció de locomotora i motor d'atracció que té assignada.

Optimització del circuit comercial i redistribució dels establiments en un nou model de mix

Afavorir l'especialització en tots els sectors d'activitat.

Possibilitar la introducció de models mixtes d'establiments: venda assistida i venda en autoservei

Ampliació dels horaris als nous hàbits de consum

Introducció i reforçament de serveis complementaris, com el servei a domicili

Adequació d'espais per activitats cíviques i promocionals.

El conjunt resultant es preveu que suposi la posada en funcionament d'un potent motor comercial, ben comunicat i dotat d'una oferta i uns serveis a l'alçada del nou segle, tot preservant el patrimoni arquitectònic i l'entramat social del comerç de proximitat.

Eixos estratègics de l'IMMB per remodelar els Mercats Municipals

- **L'ACTUACIÓ FÍSICA**
 - Rehabilitació dels edificis, especialment els catalogats.
 - Adequació estructural i d'instal·lacions a les exigències comercials, logístiques i de serveis actuals, de forma sostenible.
- **L'ACTUACIÓ COMERCIAL**
 - Actualització de l'oferta alimentària a la demanda actual i els nous hàbits de consum.
 - Introducció de noves socis que complementin l'oferta i actuïn com a motor comercial.
- **LA NEGOCIACIÓ**
 - Promoure que la remodelació sigui el resultat d'un procés de negociació amb els comerciants, per tal que esdevingui un veritable impuls de futur per la continuïtat dels mercats municipals.

Seqüència temporal prevista

- Finalització dels projectes executius: Desembre 2008
- Construcció del mercat provisional i trasllat: Setembre 2009
- Finalització d'obres del mercat: Setembre 2011